

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор Чернівецького національного
університету ім. Ю. Федьковича

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

“ 29 ” 01 2026 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО КАФЕДРУ ЕКОЛОГІЇ ТА БІОМОНІТОРИНГУ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ БІОЛОГІЇ, ХІМІЇ ТА БІОРЕСУРСІВ

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

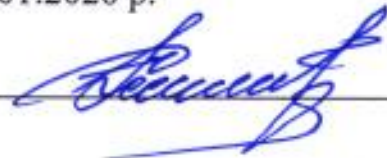
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівці, 2026 р.

РОЗГЛЯНУТО / СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
протокол № 5 від 23.01.2026 р.

Голова Вченої ради

Руслан БЕСПАЛЬКО

ПОГОДЖЕНО

Директор ННІБХБ

Руслан БЕСПАЛЬКО

1. Загальні положення

1.1. Положення про кафедру екології та біомоніторингу навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Статуту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Колективного договору, Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Положення про кафедру Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Правил внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та інших нормативно-правових актів, які регулюють освітню, наукову та інші види діяльності закладу вищої освіти.

1.2. Положення регламентує основні задачі, функції, взаємовідносини та структуру кафедри екології та біомоніторингу навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (далі – кафедра).

1.3. Кафедра – базовий структурний підрозділ навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, що провадить освітню, методичну та наукову діяльність за спеціальністю E2/101 «Екологія», а також інноваційну, профорієнтаційну роботу, виховну роботу зі здобувачами вищої освіти.

1.4. Кафедра має статус випускової і відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр», «Доктор філософії» спеціальності E2/101 «Екологія». Відповідає за якість викладання навчальних дисциплін освітньо-професійної та освітньо-наукової програми, забезпечення програмних результатів навчання і формування фахових компетентностей випускника.

1.5. До складу кафедри входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

1.6. Кафедра відповідає за підготовку здобувачів вищої освіти інших спеціальностей:

Забезпечує обов'язкові освітні компоненти: ОП «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка, галузь знань 17

Електроніка, автоматизація та електронні комунікації;

ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, галузь знань 14 Електрична інженерія;

ОПП «G3_83366 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність G3 Електрична інженерія, галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво;

ОПП «Біологія» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 091 Біологія та біохімія, галузь знань 09 Біологія;

ОПП «Середня освіта» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка;

ОПП «Біотехнології та біоінженерія» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність G21 Біотехнології та біоінженерія, галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво;

ОНП «Біологія» третього (освітньо-наукового) рівня освіти, спеціальність E1 Біологія та біохімія, галузь знань E Природничі науки, математика та статистика.

Вибіркові освітні компоненти: ОП «Середня освіта» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка;

ОП «Середня освіта» другого (магістерського) рівня освіти, спеціальність 014.05 Середня освіта (біологія та здоров'я людини), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка;

ОП «Агрономія» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність H1 Агрономія, галузь знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина;

ОП «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 191 Архітектура та містобудування, галузь знань 19 Архітектура та будівництво;

ОП «Будівництво та цивільна інженерія» першого (бакалаврського) рівня освіти, спеціальність 192 Цивільна інженерія, галузь знань 19 Архітектура та будівництво.

1.6. Кафедра створюється, реорганізовується, перейменовується та ліквідується рішенням Вченої ради Університету, яке вводиться в дію наказом ректора Університету. У разі виробничої необхідності за рішенням Вченої ради Університету може здійснюватися реорганізація у формі злиття кафедр, поділу кафедри чи виокремлення з її складу нової кафедри. Відповідно до штатного розпису Університету кафедра входить до структури навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів (далі – інститут).

1.7. Діяльність кафедри здійснюється на підставі щорічного плану роботи кафедри за визначеними напрямками. Річний план роботи кафедри розробляється на основі «Програми

інноваційного розвитку Університету», «Стратегії розвитку Університету». План роботи кафедри на навчальний рік обговорюється і затверджується на засіданні кафедри.

2. Основні принципи, мета, цілі та напрями діяльності кафедри

2.1. Робота кафедри ґрунтується на принципах: гуманізації освіти; студентоцентризму; партнерства; запобігання та протидія корупції; академічної доброчесності; академічної свободи; професіоналізму; відповідності суспільним потребам; ефективності, результативності і економічної доцільності діяльності; інноваційності та орієнтації на інноваційні технології; мобільності здобувачів вищої освіти, викладачів, науково-педагогічних працівників; забезпечення рівних прав і можливостей для учасників освітнього процесу; запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі; інклюзивності; цілісності; сталості; забезпечення справедливого доступу до вищої освіти; відкритості; самоорганізації тощо.

2.2. Мета кафедри: здійснення гідного внеску в розвиток українського суспільства через генерування нових наукових знань, їх поширення та підготовку на цій основі конкурентоспроможних фахівців, які здатні до самостійної професійної діяльності в умовах інформаційного суспільства та інноваційної економіки і мають гуманістичну ціннісну орієнтацію, відповідно до Стратегії розвитку Університету.

2.3. Цілі кафедри: забезпечувати освітній процес відповідно до державної освітньої політики, що спрямована на всебічний розвиток національної системи вищої освіти, її адаптацію до соціально-орієнтованої економіки, інтеграцію у європейське і світове освітнє товариство згідно з Програмою інноваційного розвитку Університету.

2.4. Основними напрямками діяльності кафедри є: навчальна робота; науково-методична робота; науково-дослідна та інноваційна діяльність; профорієнтаційна робота, виховна робота; міжнародна діяльність.

2.5. Кафедра спрямовує свою діяльність на:

- сприяння утвердженню Університету як провідного національного закладу вищої освіти та формування іміджу Університету як глобального дослідницького освітнього центру;

- якісну реалізацію освітньо-професійної й освітньо-наукової програми, успішне виконання навчальних планів підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців;

- запровадження інноваційних методів наукової, методичної та педагогічної діяльності, формування узгодженої концепції втілення змісту освіти за навчальними дисциплінами, які закріплені за кафедрою;

- усебічний розвиток творчого потенціалу науково-педагогічних працівників,

докторантів, аспірантів і здобувачів вищої освіти Університету, створення організаційних умов для його реалізації;

- розвиток і наступництво наукових шкіл Університету;
- сприяння комерціалізації результатів науково-дослідних робіт кафедри за рахунок трансферу продуктів інтелектуальної власності; сприяння захисту прав інтелектуальної власності на найбільш перспективні та міждисциплінарні наукові розробки;
- професійний, духовний, моральний, етичний, естетичний розвиток особистості здобувача вищої освіти, формування у нього людиноцентрованого світогляду, гуманістичних культурних цінностей, високих етичних і естетичних потреб, патріотизму та міжнаціональної і релігійної толерантності.

2.6. Кафедра забезпечує провадження освітнього процесу в Університеті, здійснення навчальної, науково-методичної, наукової, інноваційної, виховної, організаційної роботи державною мовою України. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності кафедра має право прийняти рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому можливість опанування здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою. Застосування іноземних мов можливе також в інших випадках, передбачених нормативними актами Університету та договорами про академічне співробітництво.

3. Основні завдання кафедри за напрямками діяльності

3.1. Навчальна робота, організація освітнього процесу:

3.1.1. Забезпечення якості освітнього процесу згідно зі стандартами вищої освіти та нормативними актами з організації освітнього процесу в Університеті, відповідно до принципу науковості, з дотриманням засад академічної доброчесності та академічної свободи.

3.1.2. Сприяння впровадженню кращого світового досвіду забезпечення якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до компетентностей фахівців спеціальності E2/101 «Екологія».

3.1.3. Організація навчальних занять на всіх формах навчання за усіма видами роботи зі здобувачами вищої освіти, включаючи аудиторні заняття, проведення індивідуально-консультативної роботи та контрольних заходів, з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, відповідно до затверджених освітніх програм, навчальних планів і графіків підготовки фахівців.

3.1.4. Упровадження активних і пасивних, інтерактивних та інноваційних методів викладання, створення умов для розвитку творчих здібностей здобувачів вищої освіти. Безперервний розвиток та підвищення якості освітніх технологій навчання.

3.1.5. Запровадження дистанційних технологій в освітній процес.

3.1.6. Залучення в межах повноважень кафедри до викладацької діяльності фахівців-практиків із державних органів, підприємств, установ, організацій різних форм власності, вчених із провідних закладів вищої освіти і наукових установ.

3.1.7. Удосконалення практичного складника вищої освіти; розвиток методів та засобів навчальної діяльності, спрямованих на формування практичних навичок здобувачів вищої освіти спеціальності «Екологія».

3.1.8. Забезпечення якісного наукового керівництва підготовкою курсових робіт, бакалаврських, магістерських дипломних робіт здобувачів вищої освіти першого та другого рівнів вищої освіти.

3.1.9. Організація та керівництво навчальними, виробничою, педагогічною і переддипломною практиками здобувачів вищої освіти.

3.1.10. Контроль якості навчання здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, аналіз результатів поточного і підсумкового контролю знань, організація та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

3.1.11. Облік і контроль успішності та відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти: моніторинг ведення науково-педагогічними працівниками кафедри журналів на паперових чи електронних носіях, аналіз результатів успішності та вживання заходів для підвищення якості та дисципліни навчання здобувачів вищої освіти.

3.1.12. Участь в організації проведення контролю залишкових рівнів знань здобувачів вищої освіти, у тому числі ректорського контролю з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою.

3.1.13. Розроблення пропозицій щодо удосконалення методів оцінювання якості освітнього процесу.

3.1.14. Сприяння обміну педагогічним досвідом між кафедрами в межах Університету та у співпраці з аналогічними кафедрами інших закладів освіти України й зарубіжних країн.

3.1.15. Участь у міжнародних програмах академічної мобільності студентів і науково-педагогічних працівників.

3.2. Науково-методична робота:

3.2.1. Формування освітньо-професійних програм першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти та освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та забезпечення їх відповідності стандартам вищої освіти.

3.2.2. Формування та удосконалення навчальних планів зі спеціальності «Екологія», удосконалення каталогу вибіркових дисциплін навчальних планів.

3.2.3. Розроблення та застосування прогресивних методів, новітніх методик,

інформаційних та інноваційних технологій навчання.

3.2.4. Науково-методичне супроводження освітнього процесу:

- Розроблення методичного забезпечення з підготовки та захисту курсової, бакалаврської, магістерської дипломної робіт.
- Формування і періодичне оновлення напрямів досліджень, у межах яких визначається тематика бакалаврських, магістерських дипломних робіт.
- Запобігання плагіату в студентських наукових роботах; оприлюднення списку захищених магістерських дипломних робіт на веб-сторінці кафедри, що розміщена на офіційному веб-сайті Університету.
- Формування методичного забезпечення навчальних, виробничої, педагогічної, переддипломної практик.
- Розроблення на основі компетентнісного підходу та систематичне оновлення робочих навчальних програм (силабусів), які закріплені за кафедрою, інших навчально-методичних матеріалів.
- Розроблення та застосування засобів діагностики змісту і якості навчання (тестові завдання, завдання для контрольних робіт, екзаменаційні білети тощо) та систем оцінювання рівня знань.
- Підготовка підручників, навчальних посібників, інших навчальних і навчально-методичних видань з дисциплін, у тому числі у співпраці з провідними науковими установами, закладами вищої освіти України та зарубіжних країн.
- Формування планів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і контроль за їх виконанням.

3.3. Науково-дослідна та інноваційна робота:

- Проведення наукових досліджень з найважливіших соціо-екологічних проблем на основі бюджетного, договірної та грантового фінансування.
- Обговорення завершених науково-дослідних робіт, формування науково-технічних звітів.
- Упровадження результатів наукових досліджень в освітній процес.
- Забезпечення кваліфікованого наукового керівництва підготовкою індивідуальних наукових робіт здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.
- Забезпечення кваліфікованого наукового консультування з підготовки наукових праць здобувачів наукового рівня вищої освіти – дисертацій на здобуття другого наукового ступеня – доктора наук за профілем діяльності кафедри.
- Організація відбору на конкурсній основі кандидатів до аспірантури та

докторантури і подання відповідних пропозицій Вченій раді інституту.

- Організація навчання та контроль за навчанням аспірантів і докторантів.
- Розгляд дисертацій, представлених до захисту, контроль за якістю їх підготовки згідно з критеріями дослідницького університету та за дотриманням термінів захисту дисертацій докторів філософії та докторів наук.
- Організаційне забезпечення підготовки та видання наукових публікацій (монографій, статей у наукових журналах, доповідей та повідомлень на наукових конференціях тощо), у тому числі спільних наукових праць із провідними вченими України та представниками зарубіжних наукових шкіл.
- Сприяння науково-педагогічним працівникам кафедри у підготовці ними оригінальних навчально-методичних та наукових праць й опублікуванні їх у вітчизняних рецензованих фахових виданнях та інших періодичних виданнях, зокрема, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science.
- Рецензування рукописів монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, наукових статей, наукових проектів, звітів тощо.
- Організація науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, залучення їх до наукової та дослідницької роботи кафедри.
- Керівництво науковою роботою здобувачів вищої освіти, які беруть участь у виконанні НДР кафедри, студентських наукових гуртках, наукових конференціях, семінарах та олімпіадах, безпосереднім організатором яких є кафедра.

3.4. Організаційна та профорієнтаційна робота:

- Формування штатів науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу кафедри відповідно до затверджених нормативів.
- Розподіл та затвердження педагогічного навантаження з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою.
- Участь в узгодженні розкладів навчальних занять, заліків й екзаменів та контроль за змінами у розкладі навчальних занять.
- Створення сприятливих умов організації праці науково-педагогічних працівників, які виконують дослідження на здобуття наукового ступеня доктора наук безпосередньо за профілем кафедри.
- Участь науково-педагогічних працівників кафедри у роботі експертних рад, комісій, робочих груп Міністерства освіти і науки України, інших органів забезпечення якості освіти.
- Участь науково-педагогічних працівників кафедри у роботі спеціалізованих рад із захисту дисертацій доктора наук і доктора філософії, редакційній колегії інституту, редакційних колегіях фахових періодичних наукових видань.

- Вивчення, узагальнення й поширення кращого досвіду роботи науково-педагогічних працівників кафедри, наставництво і допомога викладачам-початківцям в оволодінні педагогічною та професійною майстерністю.

- Оприлюднення результатів діяльності кафедри на інформаційних стендах і на веб-сторінці кафедри, що розміщена на офіційному веб-сайті Університету.

- Співробітництво з іншими кафедрами Університету, кафедрами інших закладів вищої освіти, структурними підрозділами наукових установ України та зарубіжних країн у навчальній, науково-методичній та науково дослідній роботі.

- Участь у профорієнтаційній роботі з учнями, слухачами, студентами закладів освіти, вступниками: підтримка і розвиток взаємозв'язків із загальноосвітніми закладами, закладами професійної (професійно-технічної) освіти, закладами вищої освіти (університетами, коледжами, інститутами) з метою:

- проведення агітаційної роз'яснювальної роботи щодо спеціальностей (ОПП спеціалізацій), за якими здійснюється підготовка фахівців на кафедрі;

- організація публічних виступів за профілем діяльності кафедри для формування в абітурієнтів освітніх і професійних інтересів; участь у проведенні «Днів відкритих дверей», олімпіад, конференцій із залученням потенційних абітурієнтів, студентів та випускників; здійснення інших заходів для молоді з метою популяризації спеціальності кафедри, залучення майбутніх абітурієнтів до підготовки до вступу і подальшого навчання в Університеті;

- підтримання організаційних і творчих зв'язків із випускниками Університету та організаціями, які вони представляють, зокрема через громадські організації «Асоціація випускників ЧНУ» та «Рада по зв'язках із роботодавцями»;

- провадження іншої, не забороненої законодавством України діяльності, спрямованої на виконання функцій кафедри та досягнення цілей діяльності Університету.

3.5. Виховна робота:

- Виховання високорозвиненої особистості в дусі патріотизму, поваги до Конституції України, сповідування ідей гуманізму, людиноцентризму, пріоритету морально-етичних цивілізаційних цінностей.

- Формування в усіх учасників освітнього процесу поваги до правил академічного поведіння та Етичного кодексу Університету.

- Забезпечення дотримання всіма учасниками освітнього процесу та наукової діяльності принципів академічної доброчесності.

- Участь у підвищенні духовного і культурно-освітнього рівня студентської молоді, створення сприятливих умов для реалізації студентством положень Кодексу честі студента

Університету. Формування у студентів поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення; формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, дискримінації за будь-якими ознаками; формування громадянської культури і культури демократії; формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

- Реалізація заходів щодо дотримання здобувачами вищої освіти вимог законодавства України, дбайливого ставлення до майна Університету, поводження відповідно до принципу академічної доброчесності в Університеті та свідомого дотримання морально-етичних норм поведінки поза його межами.

- Виконання науково-педагогічними працівниками кафедри обов'язків кураторів академічних груп.

- Розроблення та реалізація комплексу заходів, спрямованих на формування внутрішнього позитивного іміджу кафедри й Університету, удосконалення корпоративної культури Університету.

- Розроблення та реалізація комплексу заходів, спрямованих на формування привабливого зовнішнього іміджу кафедри й Університету відповідно до Програми іміджевої політики Університету.

3.6. Міжнародна діяльність:

- Вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за профілем кафедри і гармонійне використання кращих досягнень в організації освітнього процесу в Університеті.

- Презентація діяльності та досягнень на міжнародному рівні, зокрема за допомогою веб-сторінки кафедри, яка розміщена на офіційному веб-сайті Університету.

- Участь у виконанні міжнародних освітніх проєктів, програм.

- Сприяння участі науково-педагогічних працівників кафедри у: навчанні, стажуванні в закладі вищої освіти, науковій установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу; реалізації проєктів, які фінансуються цими країнами.

4. Структура кафедри та управління кафедрою

4.1. Структура, кількісний та якісний склад кафедри визначаються характером її профілю, кількістю та змістом навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, обсягом навчального навантаження, іншими чинниками. До структури кафедри входять навчальні, навчально-наукові лабораторії, комп'ютерні та навчально-методичні кабінети та інші

підрозділи, які забезпечують освітній процес і діяльність яких не заборонена законом.

4.2. Штатний розпис науково-педагогічних працівників кафедри і структура кафедри затверджуються наказом ректора Університету на кожний навчальний рік згідно із затвердженим Вченою радою Університету навчальним навантаженням, відповідно до кількості студентів Університету.

4.3. Права та обов'язки науково-педагогічних та інших працівників кафедри визначаються Статутом Університету, трудовим договором (контрактом) і відповідними посадовими інструкціями.

4.4. Управління кафедрою здійснює завідувач кафедри, який є науково-педагогічним працівником і має науковий ступінь та/або вчене звання зі спеціальності, що відповідає профілю кафедри, який не може перебувати на посаді більш як два строки.

4.4.1. Завідувач кафедри обирається на посаду за конкурсом Вченою радою Університету відповідно до Положення «Про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ЧНУ».

4.4.2. Завідувач кафедри у своїй діяльності керується чинним законодавством України, Статутом та іншими нормативними актами Університету, наказами ректора Університету, рішеннями Вченої ради Університету, дорученнями ректора, проректорів Університету, директора інституту відповідно до їхньої компетенції. У своїй роботі завідувач кафедри керується також посадовою інструкцією. Завідувач кафедри підпорядковується безпосередньо директору інституту.

4.4.3. Розпорядження завідувача кафедри щодо діяльності кафедри є обов'язковими для виконання всіма працівниками кафедри і можуть бути скасовані вищим керівництвом за умови, якщо вони суперечать законодавству України, Статуту або іншим нормативним актам Університету.

4.4.4. Завідувач кафедри може делегувати частину своїх повноважень особі, яка виконує обов'язки заступника завідувача.

4.4.5. Завідувач кафедри забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів, своєчасний і обґрунтований розподіл педагогічного навантаження між науково-педагогічними працівниками кафедри.

4.4.6. Завідувач кафедри здійснює безпосереднє керівництво колективом кафедри щодо організації та вдосконалення навчальної, науково-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та профорієнтаційної роботи; здійснення наукових досліджень за профілем кафедри, підготовки і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, а також керівництво господарськими, комерційними та іншими видами діяльності, які

належать до його компетенції.

4.4.7. З питань діяльності кафедри завідувач має право звертатися до ректора, проректорів, керівників структурних підрозділів Університету в межах їх компетенцій.

4.4.8. Завідувач кафедри бере участь у роботі органів управління Університетом, де обговорюються і вирішуються питання діяльності кафедри.

4.4.9. Завідувач кафедри несе відповідальність за діяльність кафедри за всіма напрямами.

4.5. З метою належного кадрового забезпечення якості освітнього процесу на посади науково-педагогічних працівників кафедри обираються за конкурсом особи, які мають наукові ступені та/або вчені звання, а також випускники аспірантури й докторантури та особи, які мають відповідний ступінь вищої освіти. Порядок обрання на посади науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) визначається Положенням «Про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ЧНУ».

Посадові обов'язки науково-педагогічних працівників кафедри визначаються посадовими інструкціями, які складаються на кожен посаду працівника кафедри та затверджуються в установленому порядку. Колективним органом управління кафедрою є засідання кафедри. Чергові засідання кафедри проводяться відповідно до річного плану роботи не менше одного разу на місяць. У разі виробничої потреби завідувач кафедри має право призначати позапланові засідання кафедри. Головою засідання кафедри є її завідувач, а за його відсутності – заступник завідувача кафедри. Секретарем є старший лаборант (лаборант) кафедри, або особа з числа науково-педагогічних працівників. Присутність на засіданні кафедри є обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за винятком відсутності з поважних причин. На засідання кафедри можуть бути запрошені представники адміністрації Університету, інституту, працівники структурних підрозділів Університету, науково-педагогічні працівники інших кафедр Університету та закладів вищої освіти, працівники інших організацій, підприємств, установ, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти, які опановують навчальні дисципліни, закріплені за кафедрою, за потреби. За потреби і доцільності може проводитися спільне засідання кількох кафедр.

Кафедра правомочна приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше 2/3 складу її науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі. Рішення кафедри приймаються, як правило, прямим відкритим голосуванням, крім випадків, коли законодавством та/або нормативними актами Університету передбачено обов'язкове таємне голосування. За рішенням кафедри окремі питання з порядку денного засідання можуть вирішуватися шляхом таємного голосування. Рішення кафедри вважається прийнятим, якщо проголосувало більше 50 відсотків присутніх науково-педагогічних працівників кафедри.

4.6. Засідання кафедри оформляється письмовим протоколом, який підписують голова і секретар засідання кафедри.

5. Права, обов'язки та відповідальність кафедри

Кафедра у своїй діяльності керується законодавством України про освіту, Статутом Університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку, Положенням про організацію освітнього процесу, іншими нормативними актами Університету і цим Положенням.

5.1. Права кафедри:

- Подавати до навчального відділу Університету пропозиції щодо розподілу годин навчального навантаження науково-педагогічних працівників та пропозиції щодо формування розкладу занять з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою.

- Вносити на розгляд Вченої ради Університету, ректора Університету, Вченої ради інституту, Науково-методичної ради Університету, науково-методичної ради інституту пропозиції щодо удосконалення освітніх програм і навчальних планів.

- Брати участь у роботі всіх підрозділів та органів управління Університету, де обговорюють й вирішують питання діяльності кафедри.

- Клопотати перед адміністрацією Університету про сприяння реалізації програми інноваційного розвитку кафедри, модернізацію навчального і навчально-лабораторного обладнання, оснащення службових приміщень, аудиторій, лабораторій кафедри сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням тощо.

- Подавати згідно з чинними нормативними актами, зокрема Статутом Університету, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та Колективним договором, клопотання щодо заохочення науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти чи працівників з числа навчально-допоміжного персоналу кафедри, або застосування заходів дисциплінарного впливу, а також інших заходів, передбачених чинним законодавством.

- Вимагати від здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу виконання Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, вимог Положення про організацію освітнього процесу, посадових інструкцій, умов трудового договору (контракту), цього Положення.

- Мати у своєму розпорядженні службові приміщення з відповідним матеріально-технічним забезпеченням з метою успішного виконання покладених завдань і функцій.

- Представляти інтереси Університету (в межах наданих повноважень) у державних органах, наукових установах та інших організаціях в Україні та зарубіжних країнах, міжнародних організаціях, на міжнародних науково практичних заходах (конференціях,

симпозіумах тощо).

5.2. Обов'язки кафедри:

- Дотримуватися у своїй діяльності законодавства про освіту, Статуту Університету, Етичного кодексу Університету, інших нормативних документів Університету.

- Дотримуватися у своїй діяльності принципів: верховенства права, людиноцентризму, науковості, патріотизму, демократизму, академічної доброчесності, цілісності, забезпечення якості освітньої діяльності, персональної і колективної відповідальності.

- Дотримуватися правил академічного наступництва, розвивати і примножувати академічні традиції Університету.

- Здійснювати навчальну, науково-методичну, науково-дослідну, виховну, організаційну та іншу роботу на високому професійному рівні.

5.3. Відповідальність кафедри

Відповідальність кафедри реалізується через відповідальність працівників кафедри. Відповідальність кожного працівника кафедри залежить від покладених на нього посадових обов'язків, що має індивідуальний характер і визначається законодавством України, Статутом Університету, посадовою інструкцією, Правилами внутрішнього трудового розпорядку та іншими нормативними актами Університету.

Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за:

- Роботу кафедри в цілому.
 - Комплектування і підготовку науково-педагогічних кадрів кафедри.
 - Розподіл педагогічного навантаження з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою, між науково-педагогічними працівниками кафедри.

- Стан навчальної, науково-методичної, науково-дослідної і виховної роботи кафедри.

- Якість викладання навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою.

- Упровадження і використання науково-педагогічними працівниками кафедри інноваційних технологій на лекційних, семінарських (практичних, лабораторних), індивідуально-консультативних заняттях.

- Оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти згідно з вимогами нормативних актів Університету.

- Ведення науково-педагогічними працівниками кафедри обліку навчальної роботи та результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти академічної групи у журналах на паперових чи електронних носіях.

- Стан трудової та виконавчої дисципліни працівників кафедри.

- Дотримання порядку в закріплених за кафедрою службових приміщеннях.
- Науково-педагогічні працівники кафедри несуть відповідальність за:
- Дотримання законодавства про працю, умов контракту, укладеного з Університетом, посадової інструкції працівника, Правил внутрішнього трудового розпорядку Університету, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, інших нормативних актів Університету, вимог Етичного кодексу Університету.
 - Дотримання індивідуального плану роботи викладача.
 - Якість викладання навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи здобувачів вищої освіти згідно з нормативними актами Університету та вимогами академічної доброчесності.
 - Ведення обліку навчальної роботи та результатів оцінювання знань здобувачів вищої освіти академічної групи у журналах на паперових чи електронних носіях.
 - Дотримання здобувачами вищої освіти дисципліни навчання під час занять в аудиторіях інституту.
 - Виконання розпоряджень завідувача кафедри, директора інституту, рішень Вченої ради інституту та Університету, наказів і розпоряджень ректора, рішень ректорату, вимог нормативних документів Університету.
 - Зміцнення позитивного іміджу викладача Університету.

6. Взаємовідносини з іншими підрозділами Університету

6.1. У своїй діяльності кафедра співпрацює:

- З профспілковою організацією студентів університету та профбюро студентів інституту щодо питань соціального захисту студентів, змістового наповнення навчальних програм та планів, вдосконалення організації освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін та інших питань, що належать до компетенції профспілкової організації студентів.
- З ректоратом Університету, Вченою радою Університету, Науково-методичною радою, Вченою радою інституту і працівниками директорату інституту з питань організації та планування освітнього процесу, науково-методичної та науково-дослідної роботи, звітності про стан, підсумки та якість навчальної, науково методичної й наукової діяльності.
- З навчальним відділом Університету щодо методичного забезпечення освітнього процесу, документоведення з питань педагогічного навантаження науково-педагогічних працівників; складу екзаменаційних комісій, організації і підбиття підсумків практики здобувачів вищої освіти, стажування науково-педагогічних працівників.
- З науково-методичним центром забезпечення якості підготовки фахівців Університету з питань удосконалення змісту освіти та організації освітнього процесу, з

питань виконання наказів, розпоряджень Міністерства освіти і науки України і ректора Університету, рішень Вченої ради Університету та Науково-методичної ради Університету; з питань підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; з питань впровадження в освітній процес активних форм і методів навчання; своєчасної підготовки і видання навчальної та навчально-методичної літератури, розроблення належного навчально-методичного забезпечення з дисциплін, які закріплені за кафедрою.

- З науковою бібліотекою з питань забезпечення освітнього процесу необхідною науковою, навчальною та навчально-методичною літературою.

- Зі Студентським парламентом з питань обміну інформацією щодо вдосконалення організації освітнього процесу, якості викладання дисциплін, контролю дисципліни навчання студентів та з інших питань організації освітнього процесу в межах повноважень Студентської ради.

- З іншими структурними підрозділами з питань організації та належного забезпечення діяльності кафедри за відповідними напрямками.

7. Документальне забезпечення діяльності кафедри

7.1. Кафедра розробляє і зберігає у своїх робочих приміщеннях документацію, яка відображає зміст і організацію освітнього процесу, стан науково-методичної, науково-дослідної, виховної, організаційної та іншої діяльності науково-педагогічних працівників протягом трьох років. В організації документального забезпечення своєї діяльності кафедра гарантує дотримання принципів заощадливого витрачання матеріальних ресурсів Університету та сприяння розвитку електронних засобів комунікації та накопичення і збереження інформації.

7.2. Обов'язкове організаційне та навчально-методичне забезпечення діяльності кафедри включає:

- План роботи кафедри на поточний навчальний рік.
- Протоколи засідань кафедри.
- Матеріали роботи навчально-методичної комісії.
- Індивідуальні плани роботи викладачів.
- Розподіл педагогічного навантаження на поточний навчальний рік.
- План підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.
- Індивідуальні плани стажування науково-педагогічних працівників і копії сертифікатів про підвищення кваліфікації за останні 5 років.
- Програми та інші методичні матеріали з організації і проведення навчальних, педагогічної, виробничої та переддипломної практик.
- Методичні рекомендації з написання, підготовки і захисту курсових, бакалаврських,

магістерських дипломних робіт.

- Робочі навчальні програми (силабуси) з навчальних дисциплін, які закріплені за кафедрою.

- Методичні матеріали щодо змісту і організації самостійної роботи студентів, поточного і підсумкового контролю їх знань з дисциплін, які закріплені за кафедрою.

- Навчально-методичні матеріали до вивчення дисциплін освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти (підготовки доктора філософії).

- Екзаменаційні білети, банк тестових завдань для здійснення поточного і підсумкового контролю та пакети завдань для проведення ректорського контролю/контролю залишкових знань з навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою.

- Журнал реєстрації інструктажів з техніки безпеки й охорони праці.

8. Прикінцеві положення

8.1. Зміни або/та доповнення до Положення, затвердження його нової редакції або його скасування вносяться в порядку, встановленому до його прийняття.